

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/25/2023
Identifikačné číslo spisu: 7917211444
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7917211444.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpenej advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., Tomášikova 28, Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému Ing. Mgr. Štefan Čelovský - Agroreál - Trebišov, s miestom podnikania Košická 56/1, Trebišov, IČO: 10 801 201, o zaplatenie 569,89 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 10Cb/8/2021, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. novembra 2022 č. k. 4Cob/117/2022-351, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov rozsudkom zo dňa 29. januára 2019 č. k. 10Cb/20/2017-123, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 529,89 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne z dlžnej sumy od 9. marca 2016 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov vo výške 40 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

2. Na odvolanie žalovaného rozhodol Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením zo dňa 9. septembra 2020 č. k. 4Cob/35/2020-207, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení odvolací súd uložil súdu prvej inštancie povinnosť, aby posúdil zmluvnú pokutu uplatnenú žalobkyňou vo výške 461,66 eura aj podľa ust. § 301 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“). V ďalšom konaní mal podľa odvolacieho súdu okresný súd vec opätovne prejednať a vo veci rozhodnúť rozsudkom, ktorý náležite odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3 CSP s tým, že uvedie skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých spor posúdil a rozhodol o uplatnenej cene poskytnutých služieb a zmluvnej pokute.

3. Po vrátení vecí odvolacím súdom Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 4. apríla 2022 č. k. 10Cb/8/2021-307, uložil žalovanému povinnosť v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobkyni 529,89 eura s 18% úrokom z omeškania ročne zo sumy 529,89 eura od 9. marca 2016 do zaplataenia. Žalovanému súčasne uložil, aby v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zaplatil žalobkyni paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur. Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

4. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Trebišov 26. júla 2017 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 569,89 eura s príslušenstvom spolu s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne z dlžnej sumy od 9. marca 2016 do zaplataenia, a aby súd zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 40 eur ako paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Súčasne sa domáhala aj uloženia povinnosti žalovanému, aby žalobkyni nahradil trovy konania.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba podaná žalobkyňou na Okresnom súde Trebišov bola podaná dôvodne. Okresný súd vychádzal z toho, že nárok žalobkyne - istina vo výške 529,89 eura pozostáva z dvoch častí, a to zo sumy 68,23 eura ako neuhradenej sumy za poskytnuté a nezaplataené služby verejnej telekomunikačnej siete a zo sumy 461,66 eura, ako písomne dohodnutou zmluvnou pokutou. Za podstatné považoval súd prvej inštancie zaoberať sa tým, či bola žalobkyňa v zmysle uzatvorených zmlúv povinná garantovať signál, resp. pripojenie do internetu v miestach, v ktorých to požadoval žalovaný. Oboznámením sa s obsahom uzatvorených zmlúv, dodatkov, ako aj VOP, na ktoré odkazuje každá z uzatvorených zmlúv a dodatkov, podľa názoru okresného súdu nevyplývalo, že by sa žalobkyňa zaviazala, prípadne že by žalobkyňa žalovanému garantovala akúkoľvek kvalitu signálu, teda prístup do verejnej mobilnej telekomunikačnej siete.

6. V zmysle čl. 7.3 VOP, ktorými boli obidve zmluvné strany (sporové strany) viazané, mal podľa okresného súdu žalovaný preukázateľne vedomosť o tom, že žalobkyňa z dôvodu geografických limitácií na území Slovenskej republiky negarantuje absolútne pokrytie signálom, a preto v určitých miestach a lokalitách tento signál garantovať nevie. Podpisom všetkých zmlúv a dodatkov bol žalovaný s uvedeným uzrozumený, ako aj s tou skutočnosťou, že z tohto dôvodu nemôže od týchto zmlúv svojim jednostranným úkonom odstúpiť. S prihliadnutím na uvedené okresný súd posúdil nárok žalobkyne v časti zaplataenia sumy 68,23 eura, ako odplaty za ňou dodané služby mobilných služieb, za dôvodný. Okrem iného súd prvej inštancie upozornil, že žalovaný v konaní reklamáciu faktúr za dodané služby žalobkyňou v súlade s ust. čl. 15.4 a 15.5 VOP nepreukázal.

7. Zostávajúca časť uplatneného nároku sa týkala zmluvnej pokuty za mobilné zariadenia, ku ktorým bolo prevedené vlastnícke právo na žalovaného za zvýhodnenú cenu. Napriek súdom konštatovanej nemožnosti žalovaného odstúpiť od zmlúv z dôvodu nedostatočného pokrytia signálom, bolo súdu prvej inštancie zrejmé z postupu žalobkyne, že odstúpenie žalovaného konkludentným spôsobom akceptovala, čím došlo k zániku zmluvných vzťahov medzi žalobkyňou a žalovaným, čím žalobkyňa umožnila žalovanému prenos telefónneho čísla k inému operátorovi s tým, že nevyúčtovala žalovanému ďalšie faktúry za dodávané služby. S poukazom na znenie čl. 4.10 VOP okrem povinnosti žalovaného zaplataiť za už poskytnuté služby žalobkyni, ukončením zmlúv vznikol žalovanému aj záväzok na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 461,66 eura za nedodržanie zmluvne dohodnutej podmienky byť viazaný touto zmluvou po dobu 24 mesiacov. Vykonaným dokazovaním mal súd za jednoznačne preukázané, že zmluvná pokuta vo výške 461,66 eura nebola zmluvnou pokutou, ktorá je v obchodných vzťahoch štandardne dojednávaná za porušenie jednotlivých zmluvných povinností, ale je to peňažné plnenie, o ktoré mal žalovaný zvýhodnenú kúpnu cenu za jednotlivé mobilné zariadenia oproti štandardným (maloobchodným) cenám za túto spotrebnú elektroniku. Uvedené okresný súd vyhodnotil ako bežnú prax u mobilných operátorov, za účelom zatraktívnenia svojej ponuky za poskytované hlasové a dátové služby ponúknuť svojim zákazníkom (bez ohľadu na to, či sa jedná o spotrebiteľa alebo podnikateľa) zvýhodnenú cenu za prevod vlastníckeho práva k tejto spotrebnej elektronike.

8. Vzhľadom na vykonané dokazovanie mal súd prvej inštancie za to, že dohodnutá zmluvná pokuta v danom prípade nemôže vykazovať známky neprimeranosti, nakoľko zmluvná pokuta bola dohodnutá iba na kompenzáciu zvýhodnenej kúpnej ceny oproti maloobchodnej kúpnej cene za mobilné zariadenia. V konaní bolo preukázané, že žalovaný neodovzdal mobilné zariadenia žalobcovi, ale tieto má stále doma. Žalovaným tvrdené pokusy o vrátenie zariadení žalobkyni, neboli súdu žiadnym spôsobom ani dôkazom preukázané.

9. Súd prvej inštancie opätovne vykonal dokazovanie v intenciách zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/35/2020, v ktorom odvolací súd vytýkal predchádzajúcemu súdu prvej inštancie, že sa nevysporiadal s obranou žalovaného vrátane odmietnutia argumentov žalovaného. Vzhľadom na absenciu zmluvnej možnosti žalovaného odstúpiť, prípadne vypovedať zmluvy, z dôvodu nedostatočného pokrytia signálom žalobkyňou, podľa názoru súdu prvej inštancie patril žalobkyni nárok na zaplatenie odplaty za dodané služby. Žalovaný si od žalobkyne v zmluvách osobitne nevymienil garanciu poskytnutia určitej úrovne signálu, prípadne určitej úrovne prenosovej rýchlosti v zmluve o mobilnom internete, a preto mal súd za preukázané, že obrana žalovaného spočívajúca v možnosti zrušenia zmlúv z dôvodu nedostatočného pokrytia, je právne nedôvodná. Ďalej mal okresný súd za to, že žalovaný mal dostatok možností a priestoru sa ešte pred uzatvorením zmlúv oboznámiť s mapou pokrytia signálom žalobkyne, a preto jeho tvrdenia o tom, že nemal vedomosť o nedostatočnom signáli v obci Byšta, uzavrel ako nedôvodné.

10. K neplatnosti Zmluvy č. A3759997, na ktorej žalovaný spochybnil svoj podpis, súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný mal o predmetnej zmluve vedomosť a na jej podklade žalobkyni aj plnil. Okresný súd preto vyhodnotil, že za žalovaného túto zmluvu, s vedomím samotného žalovaného, uzatvorila osoba, ktorá bola v rámci konania podnikateľom podľa § 15 ods. 1 ObZ, na túto činnosť poverená alebo splnomocnená.

11. K obrane žalovaného, že by mal mať v konaní postavenie spotrebiteľa súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný celkom určite nekonal vo vzťahu k žalobkyni v postavení spotrebiteľa tak, ako to predpokladá ust. § 52 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ale práve naopak konal v postavení podnikateľa podľa ust. § 2 ods. 2 písm. b) ObZ, nakoľko vo všetkých zmluvách priložených k žalobnému návrhu bolo uvedené jeho IČO.

12. S ohľadom na omeškanie žalovaného s plnením svojich záväzkov voči žalobkyni súd prvej inštancie poukázal na čl. 11.14 VOP, kde bol medzi zmluvnými stranami dohodnutý úrok z omeškania, a to vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania so zaplatením peňažného záväzku, čo v prepočte na ročný úrok z omeškania predstavuje úrok vo výške 18,25%. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobkyňa žiadala priznať iba 18% úrok z omeškania ročne z dlžnej sumy, súd bol viazaný týmto dispozičným prejavom žalobkyne, a preto jej súd priznal úrok z omeškania vo výške 18% ročne. Splnením formálnych podmienok pre priznanie nároku na náhradu paušálnych nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktorý si žalobkyňa uplatnila v žalobe, tento nárok okresný súd žalobkyni priznal. Keďže bola žalobkyňa v konaní úspešná, súd zaviazal žalovaného k náhrade trov konania v celom rozsahu, o ktorých výške rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

13. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 30. novembra 2022 č. k. 4Cob/117/2022-351, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 4. apríla 2022 č. k. 10Cb/8/2021-307, potvrdil a žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

14. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalovaného ako nedôvodné. V rámci podaného odvolania žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, ktorý odvolací dôvod podľa odvolacieho súdu naplnený nebol. Žalovaný okrem iného ani neuviedol, ako mal súd prvej inštancie inak právne posúdiť uplatnený nárok žalobkyne o zaplatenie 68,23 eura ako nehradenú odplatu za poskytovanú verejnú telekomunikačnú službu podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“)

a zmluvnú pokutu 461,66 eura podľa § 544 OZ, ktorý upravuje zmluvnú pokutu aj pre obchodnoprávne vzťahy, pretože v Obchodnom zákonníku nie je zmluvná pokuta upravená komplexne, keď v ust. § 300 a nasl. ObZ sú upravené iba niektoré ustanovenia o zmluvnej pokute. Odvolací súd považoval toto právne posúdenie uplatnenej pohľadávky žalobkyne 68,23 eura a 461,66 eura súdom prvej inštancie za správne.

15. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, výstižné a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie si odvolací súd osvojil a v plnom rozsahu na neho odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd rovnako nezistil. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolaniu žalovaného odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil podľa § 43 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách ako povinnosť odberateľa zaplatiť úhradu za poskytnutú verejnú službu, ďalej podľa ust. § 409 ods. 1 ObZ, ktorý upravuje kúpnu zmluvu medzi podnikateľmi ohľadom kúpy mobilného telefónu a podľa § 544 ods. 1 OZ, ktorý upravuje zmluvnú pokutu aj medzi podnikateľmi. Žalovaný inú vadu v procesnom postupe súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) neuviedol, preto odvolací súd nebol oprávnený nahrádzať pasivitu žalovaného v konkretizovaní odvolacieho dôvodu, tzn. v čom mala iná vada spočívať. Z obsahu odvolania bol odvolaciemu súdu známy nesúhlas žalovaného s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým žalobe vyhovel a zaviazal ho k povinnosti úhrady sumy žalobkyňi. Argumentácia žalovaného spočívala predovšetkým v tom, že nemôže platiť za služby žalobkyňi za nedodržanie viazanosti 24 mesiacov, ak v chatovej osade v Kúpeľoch Byšta nemala žalobkyňa zabezpečené pokrytie signálom pre mobilnú komunikáciu a pre internet, v dôsledku čoho žalovaný nemohol tieto služby riadne užívať.

17. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd upozornil, že okrem svojho tvrdenia o nedostatočnom pokrytí lokality v chatovej osade v Kúpeľoch Byšta, v ktorej sa žalovaný zdržiaval, nepreukázal to, že signál v tejto chatovej osade bol nedostatočný. Žalobkyňa sama uviedla, že nie v každej lokalite na území Slovenskej republiky majú jednotliví mobilní operátori rovnakú kvalitu poskytovaného signálu, preto má zákazník právo voľby, ktorého mobilného operátora si vyberie, a s ktorým uzatvorí zmluvu o pripojení na telekomunikačnú mobilnú a internetovú sieť. Žalovaný si vybral žalobkyňu a s ňou uzatvoril v priebehu rokov 2008-2015 viacero zmlúv o poskytovaní verejných služieb. Nezabezpečenie signálu do chatovej osady v lese oproti kvalite signálu v meste Trebišov, odkiaľ sa žalovaný odsťahoval, počas trvania 24 mesačnej viazanosti podľa poslednej uzatvorenej zmluvy v roku 2015, nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za porušenie zmluvy zo strany žalobkyne. Navyše žalovaný v konaní nepreukázal, že verejné služby mobilného operátora - žalobkyne nevyužíval aj mimo tejto chatovej osady Kúpeľov Byšta počas 24 mesiacov doby viazanosti žalovaného u žalobkyne. Dôraz odvolací súd kládol na skutočnosť, že žalobkyňa a žalovaný neuzatvorili zmluvu o poskytovaní verejných telekomunikačných služieb vzťahujúcich sa na konkrétne miesto - chatová osada v Kúpeľoch Byšta, ale uzatvorili zmluvu o poskytovaní verejných služieb mobilného operátora, teda na možnosť telefonovania na ktoromkoľvek území Slovenskej republiky, v ktorom je pokrytie mobilnou sieťou zo strany žalobkyne. Súčasne zo zmluvy nevyplývalo, že žalovaný bude mobilnú sieť využívať v chatovej osade v Kúpeľoch Byšta, v lesnom teréne.

18. Za relevantné považoval odvolací súd, že žalobca a žalovaný uzatvorili predmetné zmluvy o poskytovaní verejných služieb ako podnikatelia. Podľa § 266 ods. 5 ObZ pri hodnotení obsahu uzatvorenej zmluvy a ich následkov pre žalovaného ako odberateľa, nie je súd limitovaný v tom, že by mal súd vykladať zmluvu tak, aby bola priaznivejšia pre odberateľa, ako spotrebiteľa. V prejednávanej spore žalovaný, ako odberateľ verejných služieb od žalobkyne, nebol spotrebiteľom, ale podnikateľom, čo vyplýva aj z obsahu samotných zmlúv s uvedením IČO žalovaného, ako to správne uviedol aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku. Sám žalovaný uviedol, že služby žalobkyne, ako mobilného operátora využíval v kancelárii v meste Trebišov a následne v chatovej osade v Kúpeľoch Byšta pre svoje podnikateľské účely, po tom ako presťahoval svoju kanceláriu. Preto žalovaný ako

podnikateľ a osoba znalá práva s vysokoškolským právnickým vzdelaním mal možnosť uzatvoriť predmetnú zmluvu so žalobkyňou po zrejmej úvahe a odbornom zhodnotení obsahu zmluvy pri jej uzatváraní. Z uvedeného dôvodu nebolo možné podľa odvolacieho súdu predmetnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobkyňou a žalovaným vyhodnotiť, ako neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ.

19. V závere odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol správne, ak zaviazal žalovaného na zaplatenie 569,89 eura, ktorá suma pozostáva z odplaty za poskytované telekomunikačné služby 68,23 eura a z dohodnutej zmluvnej pokuty 461,66 eura spolu s paušálnou náhradou nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40 eur. Nakoľko odvolací súd nepovažoval odvolanie žalovaného za dôvodné, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, ako vecne správny. Neúspešnému žalovanému uložil povinnosť nahradiť úspešnej žalobkyni trovy konania v plnom rozsahu.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v rámci svojej podnikateľskej činnosti využíval služby poskytované žalobkyňou v postavení operátora mobilnej siete. Poukázal na to, že nemal možnosť preštudovať si zmluvu so žalobkyňou pred jej podpísom. Opätovne vytykal žalobkyni neposkytovanie potrebného signálu mobilného internetu na chate - Kúpele Byšta. V snahe žalovaného o zosilnenie signálu v danej oblasti, zakúpil WIFI, čo ale nepomohlo. Reklamáciu kvality signálu mal žalovaný písať generálnemu riaditeľovi spoločnosti žalobkyne (č.l. 294-295 spisu). Za neposkytovanie služby zo strany žalobkyne žalovanému, podľa dovolateľa nemohla žalovanému vzniknúť povinnosť zaplatiť žalobkyni za služby, ktoré nedodala. Konajúce súdy sa s uvedeným mali zaoberať s poukazom na ust. § 352 až 357 ObZ (ustanovenia o dodatočnej nemožnosti plnenia, odstúpené, zmarenie účelu zmluvy).

21. Postup žalobkyne týkajúci sa nastavenia mobilného zariadenia považuje dovolateľ za nekalú činnosť, pretože sa v dôsledku uvedeného automaticky pripojil na ukrajinskú mobilnú sieť, ktorá bola v danej oblasti silnejšia, čo malo za následok vysokú cenu za prichádzajúci hovor v neprospech žalovaného. Uvedené žalovaný u žalobkyne reklamoval dokladovaním chýbajúcej pečiatky v pase o neprekročení hranice Slovenskej republiky na Ukrajinu. Žalobkyňa predmetnú reklamáciu žalovanému neuznala s odporúčaním zmeny nastavenia mobilného telefónu. Pôvodné mobilné zariadenie žalovaného túto možnosť zmeny nastavenia nepripúšťalo, preto si žalovaný u žalobkyne zakúpil s 24 mesačnou viazanosťou iné mobilné zariadenie, ktoré už umožňovalo zmenu v nastaveniach.

22. V ďalšom žalovaný opätovne namietal neprimeranosť výšky zmluvnej pokuty s poukazom na ust. § 301 ObZ. Súčasne považoval vykonané dokazovanie konajúcimi súdmi za nedostatočné v súvislosti s cenou mobilného zariadenia (Apple iPhone), kedy sa mali súdy zaoberať reálnou nákupnou cenou, za akú ho žalobkyňa nadobudla od výrobcu. Týmto dovolateľ spochybnil predajnú cenu daného telefónu s poukazom na ust. § 265 ObZ. Mobilné zariadenie nadobudnuté od žalobkyne žalovaným bolo prednastavené na mobilnú sieť žalobkyne, čím bolo podľa dovolateľa obmedzené jeho používanie v sieti iných mobilných operátorov. Uvedený postup žalobkyne považuje dovolateľ za nezákonný (obmedzenie vlastníckeho práva žalovaného).

23. S prihliadnutím na svoj zdravotný stav dovolateľ apeloval na aplikáciu Čl. 6 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku zo strany konajúcich súdov. V závere dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

24. K dovolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá skonštatovala, že v dovolaní absentuje dovolací dôvod. Žalobkyňa trvala na tom, že so žalovaným uzatvorila zmluvu o poskytovaní služieb mobilného operátora, na základe ktorej je užívateľ služieb oprávnený využívať telekomunikačné služby na ktoromkoľvek území, ktoré je pokryté signálom. Inými slovami, sporové strany neuzatvárali zmluvu o poskytovaní služieb vzťahujúcich sa na konkrétne miesto - chatovú osadu v Kúpeľoch Byšta. Dôraz žalobkyňa kládla na žalovaného ako na osobu znalú práva s vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorý zmluvu uzatváral na podnikateľské účely s tým, že pri uzatváraní zmluvy mal žalovaný možnosť oboznámiť sa s obsahom zmluvy. V čase vzniku zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným

existovala interaktívna mapa pokrytia signálom, ktorá bola prístupná na internete. Žalobkyňa trvá na tom, že si voči žalovanému riadne plnila svoje zmluvné povinnosti. Dohodu o zmluvnej pokute považuje žalobkyňa za platné zmluvné dojednanie. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie žalovaného zamietol ako nedôvodné a priznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. a) CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

26. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

27. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domáčať sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (porovnaj napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

28. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu, ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

29. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa ust. § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

31. Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

32. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie

spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

33. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 CSP v spojení s ust. § 431 ods. 1 CSP, ust. § 421 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 432 ods. 1, 2 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

34. Dovolací súd zo znenia dovolania nezistil, akým konkrétnym dovolacím dôvodom žalovaný odôvodňoval prípustnosť podaného dovolania. Z obsahu dovolania však bol dovolaciemu súdu zrejmý nesúhlas žalovaného s (ne)poskytovaním služby žalobkyňou, ako mobilného operátora v chatovej oblasti - Kúpele Byšta, za ktorú priznali konajúce súdy žalobkyňu ňou uplatnený nárok. Technickým nedostatkom tak žalobkyňu z dôvodu jej nemožnosti plnenia (chýbajúce pokrytie signálom pre mobilnú komunikáciu a internet), nemohol podľa žalovaného vzniknúť nárok na úhradu za neposkytnuté plnenie. Súčasne sa argumentácia dovolateľa týkala (ne)primeranosti výšky zmluvnej pokuty s poukazom na ust. § 301 ObZ. Za nedostatočné považoval žalovaný vykonané dokazovanie zo strany súdov nižšej inštancie, keď tieto neskúmali reálnu nákupnú cenu, za akú mobilné zariadenie (mobilný telefón značky Apple iPhone) žalobkyňa nadobudla od výrobcu. Uvedený nedostatok podľa žalovaného vzbudzoval pochybnosti o výške predajnej ceny (§ 265 ObZ) predmetného mobilného zariadenia, od ktorej sa odvíjala zmluvná pokuta.

35. Vzhľadom na dovolaciu argumentáciu žalovaného dovolací súd považuje za účelné poukázať na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd, okrem tvrdenia žalovaného nemal v konaní za objektívne preukázané, že signál v tejto chatovej osade je nedostatočný. Práve z dôvodu, že nie v každej lokalite na území Slovenskej republiky majú jednotliví mobilní operátori rovnakú kvalitu poskytovaného signálu, má zákazník možnosť výberu mobilného operátora, s ktorým uzatvorí zmluvu o pripojení na telekomunikačnú mobilnú a internetovú sieť. V danom prípade si žalovaný vybral žalobkyňu. Nezabezpečenie signálu žalobkyňou v rovnakej kvalite, v akej bol v meste Trebišov, aj pre chatovú oblasť - Kúpele Byšta, odvolací súd nepovažoval za porušenie zmluvy uzavretej so žalovaným. Hlavne, keď žalovaný nepreukázal, že verejné služby mobilného operátora - žalobkyne nevyužíval aj mimo tejto chatovej oblasti. Odvolací súd upozornil, že zmluva o poskytovaní verejných telekomunikačných služieb medzi žalobkyňou a žalovaným nebola uzavretá na konkrétne miesto (chatová oblasť - Kúpele Byšta), ale jednalo sa o služby mobilného operátora, tzn. s možnosťou telefonovania na ktoromkoľvek území Slovenskej republiky, v ktorom je pokrytie mobilnou sieťou zo strany žalobkyne.

36. Napriek snahe žalovaného o poskytnutie mu zo strany konajúcich súdov zvýšenej ochrany s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (čl. 6 ods. 1 CSP) a zohľadnenie špecifických potrieb žalovaného vyplývajúcich z jeho zdravotného stavu a sociálneho postavenia (čl. 6 ods. 2 CSP), odvolací súd upozornil, že sa jednalo o zmluvný vzťah medzi sporovými stranami, ktoré mali status podnikateľov. Tým, že žalovaný nemal status spotrebiteľa, odvolací súd nezhliadol dôvodnosť požiadavky na poskytnutie zvýšenej ochrany. Okrem uvedeného pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že žalovaný ako podnikateľ a osoba známa práva s vysokoškolským právnickým vzdelaním mal možnosť uzatvoriť predmetnú zmluvu so žalobkyňou po zrelej úvahe a odbornom zhodnotení obsahu zmluvy pri jej uzatváraní.

37. Tým, že si odvolací súd osvojil odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, dovolací súd videl potrebu v poukázaní aj na rozsudok súdu prvej inštancie. Okresný súd s prihliadnutím na znenie čl. 7.3 VOP konštatoval preukázanú vedomosť žalovaného o tom, že žalobkyňa z dôvodu geografických limitácií na území Slovenskej republiky negarantuje absolútne pokrytie signálom, a

preto v určitých miestach a lokalitách tento signál garantovať nevie. Žalovaný bol podpisom všetkých zmlúv a dodatkov s touto skutočnosťou uzročený, ako aj s jeho nemožnosťou odstúpenia z tohto dôvodu od týchto zmlúv.

38. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že záväzok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 461,66 eura bol dohodnutý za nedodržanie zmluvne dohodnutej podmienky byť viazaný touto zmluvou po dobu 24 mesiacov žalovaným. Vykonaným dokazovaním mal súd za jednoznačne preukázané, že zmluvná pokuta vo výške 461,66 eura nie je zmluvnou pokutou, ktorá je v obchodných vzťahoch štandardne dojednávajúca za porušenie jednotlivých zmluvných povinností, ale je to peňažné plnenie, o ktoré mal žalovaný zvýhodnenú kúpnu cenu za jednotlivé mobilné zariadenia oproti štandardným (maloobchodným) cenám za túto spotrebnú elektroniku. Je bežnou praxou u mobilných operátorov, za účelom zatriktívnenia svojej ponuky za poskytované hlasové a dátové služby ponúknuť svojim zákazníkom (bez ohľadu na to, či sa jedná o spotrebiteľa alebo podnikateľa) zvýhodnenú cenu za prevod vlastníckeho práva k tejto spotrebnej elektronike. Okresný súd skonštatoval, že dohodnutá zmluvná pokuta nemôže vykazovať známky neprimeranosti, nakoľko zmluvná pokuta bola dohodnutá iba na kompenzáciu zvýhodnenej kúpnej ceny oproti maloobchodnej kúpnej cene za mobilné zariadenia. Absenciou zmluvnej možnosti odstúpenia, prípadne vypovedania zmluvy z dôvodu nedostatočného pokrytia signálom žalovaným na základe tejto skutočnosti, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyni patril nárok na zaplatenie odplaty za dodané služby. Žalovaný si v zmluvách osobitne nevymienil od žalobkyne garanciu poskytnutia určitej úrovne signálu, prípadne určitej úrovne prenosovej rýchlosti v zmluve o mobilnom internete, a preto mal súd za preukázané, že obrana žalovaného spočívajúca v možnosti zrušenia zmlúv z dôvodu nedostatočného pokrytia nebola medzi stranami dohodnutá, a preto je táto argumentácia žalovaného právne nedôvodná.

39. K žalovaným namietanému nesprávnemu vyhodnoteniu dôvodnosti povinnosti úhrady za služby, ktoré neboli žalovanému poskytnuté v ním požadovanej kvalite a k povinnosti úhrady neprimeraj zmluvnej pokuty, ktorá mala zodpovedať kompenzáciu zvýhodnenej kúpnej ceny oproti maloobchodnej kúpnej cene za mobilné zariadenia, aj keď nebola v konaní preukázaná reálna nákupná cena, za akú mobilné zariadenie (mobilný telefón značky Apple iPhone) žalobkyňa nadobudla od výrobcu, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy, nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f) OSP nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

40. V súvislosti s otázkou nevykonania dôkazu navrhovaného stranou sporu v kontexte prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP dovolací súd uvádza, že pokiaľ súd nevykoná v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009). O taký dôkaz však v danom prípade nejde.

41. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich

vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

42. Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú, za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (II. ÚS 78/05).

43. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia preto neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, hoci z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

44. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevymedzenie dovolacieho dôvodu spôsobom predpokladaným zákonom, má za následok odmietnutie dovolania podľa ust. § 447 písm. f) CSP, pretože dovolací súd nesupluje pasivitu dovolateľa, teda neprejednáva podané dovolanie nad rámec dovolacích dôvodov. Dovolateľ v dovolaní dovolací dôvod podľa ust. § 420 CSP nevymedzil a dovolací súd jeho naplnenie nezistil. Z obsahu dovolania je zrejma len nespokojnosť dovolateľa so závermi vyslovenými tak odvolacím súdom v napadnutom rozsudku, ako aj v rozsudku súdu prvej inštancie, pretože sa tieto nezhodujú s jeho očakávaniami.

45. K prípadnému dovolateľom namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu odvolacím súdom (podľa ust. § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP) dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je limitovaná odsekom 2 uvedeného zákonného ustanovenia a taktiež aj ustanovením § 422 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (s výnimkou sporov s ochranou slabšej strany) neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP). V danom prípade je vo vzťahu k žalovanému predmetom sporu peňažné plnenie vo výške 569,89 eura.

46. Žaloba, resp. návrh na vydanie platobného rozkazu, bola na súd podaná dňa 26. júla 2017, kedy výška minimálnej mzdy predstavovala sumu vo výške 435 eur (viď § 1 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2016 Z. z.). Na to, aby bola daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 422 ods. 1 CSP, by musel dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení prevyšovať sumu 4 350 eur, čo nie je v danom prípade splnené. Tzv. majetkový cenzus predstavuje obmedzenie prípustnosti dovolania na výšku sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. V posudzovanom prípade, tak ide o bagatelnú vec vylúčenú z meritórneho dovolacieho prieskumu.

47. Dovolací súd preto konštatuje, že dovolanie žalovaného podľa ust. § 420 CSP ani podľa ust. § 421 ods. 1 CSP, nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, ani dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435, z ktorého dôvodu jeho dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. f) CSP, ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

48. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 CSP).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok